

เงื่อนไขการรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(บัญญัติ 10 ประการของการรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

(ปรับปรุงแก้ไขล่าสุด วันที่ 26 พฤศจิกายน 2553)

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ

ผมยินดีรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาจำนวน 15 คน ที่ยอมรับและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เรียกว่า บัญญัติ 10 ประการ (ผมไม่รับเป็นที่ปรึกษาสำหรับการค้นคว้าอิสระ (independent study) แต่รับเป็นที่ปรึกษาเฉพาะวิทยานิพนธ์เท่านั้น) เงื่อนไขนี้ นักศึกษาและผมควรจะได้ช้อยุติร่วมกันก่อนอย่างชัดเจนและโปร่งใส อันเป็นการคุยกันหรือตกลงกันก่อนให้รู้เรื่อง ทั้งนี้ เพื่อความสบายใจของทั้งสองฝ่าย และเป็นการป้องกันหรือลดปัญหาที่อาจจะมีตามมา ทั้ง 10 ประการ มีดังนี้

หนึ่ง “พลังกลุ่มและความซื่อสัตย์สุจริต” นักศึกษาทั้ง 15 คนต้องทำวิทยานิพนธ์ของตนเองโดยใช้พลังกลุ่มช่วยดึงและช่วยกันทำงาน ร่วมปรึกษาหารือกัน ให้กำลังใจกัน ปรับทุกข์สุขกัน เพื่อให้งานเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วง แต่ไม่ใช่ลอกกัน หรือจ้างคนอื่นทำ ผมกำหนดไว้คร่าว ๆ ว่า การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาควรจะแล้วเสร็จประมาณ 4 เดือน เพราะวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของผมใช้เวลา 4 เดือน และปริญญาเอกใช้เวลา 6 เดือน โดยผมทำคนเดียว นักศึกษาต้องเก่งกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ต้องทำงานให้เสร็จอย่างไม่เป็นทางการภายในเวลาดังกล่าว และที่สำคัญ คือ นักศึกษามีพลังกลุ่มช่วยบ่อยครั้ง ผมจะทดสอบการให้ความร่วมมือของนักศึกษาแต่ละคนกับกลุ่มด้วยว่า นักศึกษาแต่ละคนให้ความร่วมมือหรือไม่เพียงพอ ถ้าเพียงพอแต่ปริมาณมาเพื่อทำวิทยานิพนธ์ให้เสร็จ ๆ ไปในเวลาที่ผมกำหนดแล้ว โดยไม่ช่วยเหลือเพื่อนฝูง มุ่งเอาตัวรอดคนเดียว ผมจะตัดออกหรือขอลาออกจากที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้นักศึกษาจะไปหาที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์คนใหม่ ผมต้องเปิดโอกาสให้คนที่เสียสละเพื่อส่วนรวมเข้ามา และลำพังเพียงแต่รับปาก ผมก็ยังไม่เชื่อหรือหวั่นไหว ผมมีวิธีการดูหรือการทดสอบซึ่งไม่ยากเลยสำหรับผม

ในการทำงาน เราจะช่วยกันทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นเครือข่าย อย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม โดยปราศจากการทุจริตใด ๆ ทั้งสิ้น เฉพาะในเรื่องนี้ ผมไม่เคยมีประวัติเรื่องการทุจริตในด้านการเรียนการสอน การทำวิจัย รวมทั้งการให้บริการวิชาการแก่สังคม ดังนั้น เรื่องทุจริตหรือแสวงหาผลประโยชน์แม้แต่เล็กน้อย ผมจะไม่ยอมให้เกิดขึ้นเป็นอันขาด ผมได้นำเรื่องการใช้พลังกลุ่มช่วยกันทำงาน และเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานมาไว้เป็นข้อแรกด้วยเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก โดยผมไม่จำเป็นต้องอ้างคำว่า คุณธรรม เพื่อนำมาหาหิน เพื่อให้สวยหรู ดูดี หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานหนักเลย แต่ผมได้ยึดถือผลงานและผลประโยชน์ของนักศึกษาเป็นหลักเช่นนี้มานาน โดยจะเรียกการกระทำเช่นนี้ว่าอะไรก็ไม่สนใจ

สอง “สำเร็จภายใน 2 ปี” กำหนดเวลาประมาณ 4 เดือนนั้น นับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ศกนี้ ถึง วันที่ 1 พฤศจิกายน ศกเดียวกัน โดยนักศึกษาทั้ง 15 คน ควรจะสำเร็จอย่างไม่เป็นทางการพร้อมกัน ภายในกำหนดเวลานี้ ทั้งนี้ นักศึกษาแต่ละคนควรใช้เวลาเรียน ทำวิทยานิพนธ์ และสำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโทเพียง 2 ปี นอกจากนี้ในการส่งงานหรือยื่นเรื่องอย่างเป็นทางการต่อ มหาวิทยาลัยควรจะต้องส่งพร้อมกันในวันเดียวกันทุกคน จะไม่มีการแยกส่งเพียงบางส่วนหรือบาง คน (ยกเว้นในกรณีที่จำเป็นจริง ๆ) เป็นต้นว่า การยื่น บศ. 001 และ บศ. 002 หรือนัดสอบ วพ.1 และ วพ.2 ก็ต้องยื่นขอนัดสอบพร้อมกันในวันเดียวกันหรือในเวลาใกล้เคียงกัน ตามความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ ถ้าใครไม่ผ่านหรือยังไม่ได้มาตรฐานแม้แต่คนเดียว ก็จะไม่นัดสอบ หรือแม้กระทั่ง การส่งร่างวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์อย่างเป็นทางการเพื่อตรวจรูปแบบและรูปเล่ม ก็ควรจะต้องส่ง พร้อมกันในวันเดียวกัน เหล่านี้เป็นต้น ที่ทำเช่นนี้ ส่วนหนึ่งจะช่วยประหยัดเวลาแก่ผมมาก โดยผม จะยื่นแต่ละเรื่องหรือแต่ละขั้นตอนเพียงครั้งเดียวสำหรับ 15 คนเท่านั้น ผมได้ทำเช่นนี้มาหลายรุ่น แล้วอย่างโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม เปิดเผย และตรวจสอบได้ ผมยังคงทำเช่นนี้ต่อไป การ ปฏิบัติงานของผมได้ยึดขั้นตอนของมหาวิทยาลัยเป็นหลัก และยังคงยึดขั้นตอนของมหาวิทยาลัย ตราบเท่าที่ยังไม่ทำให้นักศึกษาเสียผลประโยชน์

ผมขอย้ำว่า ถ้านักศึกษาคนใดคิดว่าตัวเองไม่อาจเตรียมใจเตรียมตัวว่าจะต้องทำวิทยานิพนธ์ ให้สำเร็จอย่างไม่เป็นทางการได้ภายใน 4 เดือน หรือแม้กระทั่งคิดว่าตัวเองทำไม่ได้แล้ว อย่า เสียเวลามาขอให้ผมเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรุณาไปหาที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์คนอื่น ผม ประารถนาให้นักศึกษามีใจคิดหรือตั้งความหวังที่จะทำได้ภายในเวลาประมาณ 4 เดือนก่อน แล้ว พยายามทำให้ได้ แต่ถ้าหากเกิดปัญหาอุปสรรคใด ๆ ขึ้นมา ก็ค่อย ๆ ช่วยกันแก้ไข โดยการทำงาน ของผมในทุกเรื่องต้องมีกรอบเวลาและมีการวางแผนที่ชัดเจน มิใช่ปล่อยให้ไปตามเวรกรรมโดย ปราศจากการควบคุม และกรอบเวลาของผมในที่นี้ คือประมาณ 4 เดือน หรืออาจเกินเลยไปบ้างก็ ไม่ว่ากัน และเท่าที่ผ่านมา การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาทุกคนได้พบกับปัญหาอุปสรรคตลอด มา แต่เราก็ได้ช่วยกันแก้ไขปัญหา และยังไม่เคยทำไม่ได้แม้กระทั่งคนเดียว

สาม “ติดต่อทางอีเมล” ผมติดต่อกับนักศึกษาทุกคนทางอีเมลเป็นหลัก โดยให้ส่งงานทางอีเมล เท่านั้น ผมคงไม่อาจให้คำปรึกษาทีละคน ยกเว้นที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น การให้คำปรึกษาส่วนใหญ่ จะผ่านทางอีเมล หรือการมาประชุมร่วมกันทั้ง 15 คนพร้อมที่ปรึกษาร่วมอื่น ดังนั้น ใครเล่นเน็ตไม่เป็น ก็ควรฝึกและไม่ใช้เรื่องยากที่จะทำ ถ้าเล่นเน็ตไม่เป็น ก็ควรจ้างคนพิมพ์และส่งงานทางอีเมลถึงผม นอกจากนี้ นักศึกษาจะต้องมีเวลามาพบหรือมาร่วมประชุมกับกลุ่ม และที่ปรึกษาร่วมเพิ่มมากขึ้น เป็นพิเศษอีกประมาณ 3 วัน หรือ 3 ครั้ง คือ จะต้องมาประชุมมากกว่ากำหนดเวลาที่ทางมหาวิทยาลัย แจ้งไว้ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมากด้วย ถ้าใครอยู่ไกลมหาวิทยาลัย เดินทางลำบาก และจะขาดประชุมหรือมา ไม่ได้ เนื่องจากติดโนนติดนี้ ป่วยนี้ป่วยนั้น หรือมีข้อแก้ตัวสารพัด ก็ไม่ควรจะเข้ามา โดยผมจะไม่รับเป็นที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างเด็ดขาด หรือถ้าหลอกเข้ามาโดยรับปากไปก่อน ถ้าในอนาคตผมพบพฤติกรรม

เช่นนี้ ถือว่าผิดกฎที่เป็นสาระสำคัญที่ได้ตกลงร่วมกันล่วงหน้าแล้ว ผมก็จะขอลาออกจากที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และรับนักศึกษาคนอื่นเข้ามาแทน

สี่ “ตรวจงานเสร็จและส่งคืนภายใน 3 วัน” เมื่อนักศึกษาคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนส่งงานมา ทางอีเมล ผมจะตอบและส่งงานที่ตรวจเสร็จแล้วคืนภายใน 3 วัน นับแต่วันที่ผมได้รับอีเมลนั้น และถ้าภายใน 2 วัน นักศึกษายังไม่ได้รับงานคืนหรือไม่ได้รับคำตอบจากผม ให้นักศึกษารับเขียนอีเมลมาสอบถามผมทันที เพราะผมอาจไม่ได้รับอีเมลของนักศึกษาก็ได้ **คำมั่นสัญญาของผมที่ยึดถือปฏิบัติตลอดมา คือ ถ้า ภายใน 3 วัน นับแต่วันที่ผมได้ตอบรับอีเมลและงานของนักศึกษาดังกล่าว ผมไม่ส่งงานของ นักศึกษาที่ผมได้ตรวจหรือแก้ไขแล้วกลับคืนให้นักศึกษาทางอีเมล ผมยินดีให้นักศึกษาปรับครั้งละ 3,000 บาท** (เท่าที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีนักศึกษาคนใดคนหนึ่งได้เงินก้อนนี้จากผมเลย เชิญนักศึกษาทุกคน ทำพิสูจน์ได้ตลอดเวลา เดิมผมให้ปรับ 1,000 บาท แต่ผ่านไปแล้ว 5 รุ่น รวม 75 คน ยังไม่เคยมีใครได้ จึงขอ เพิ่มอีกเท่าตัวเป็น 2,000 บาท และเพิ่มเป็น 5,000 บาท สำหรับนักศึกษารุ่นต่อไปอีก 15 คน)

ห้า “ทำวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพควบคู่กันไป” การทำวิจัยเชิงปริมาณควรมีกลุ่ม ตัวอย่างไม่ต่ำกว่า **1,000 คน** โดยมาตรฐานทางวิชาการในการทำวิจัยสนามที่เป็นการทำวิจัยเชิงปริมาณของ ผม คือ ประชากร/กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลสนามของนักศึกษาทุกคน จะต้อง มี (1) ประชากร (กรณีประชากรเป้าหมายทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง) หรือมี (2) กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสุ่มตัวอย่างจากประชากรมาไม่ ต่ำกว่า 1,000 คน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ควรมีการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (delphi) จำนวน 3-5 คน ทั้งนี้ อาจมีข้อยกเว้นได้เฉพาะกรณีที่พิเศษจริง ๆ

หก “สถิติสมัยใหม่ที่เหมาะสม” การประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลสนามควรใช้สถิติที่เหมาะสม และอย่างต่ำควรเป็น ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือ S.D. และใช้การทดสอบ ค่าที (t-test) เป็นต้น ไม่ใช่ทำแค่หาค่าร้อยละ หรือบางคนอาจใช้ รีเกรสชั่น (regression) หรือใช้ ไคสแคว (chi-square) ก็ได้ ที่กล่าวมานี้ หมายถึงการวิจัยเชิงปริมาณเท่านั้น แต่ถ้าเป็นงานวิจัยเชิง คุณภาพต้องพิจารณาอีกกรณีหนึ่ง

ในเรื่องการวิจัยสนามหรือสถิติ ไม่ต้องห่วง จะมีการช่วยกันทำ ง่ายมาก รับรองทุกคนทำได้ ให้นักศึกษาเตรียมติดต่อนักสถิติหรือคนรับจ้างประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลว่าเขารับจ้างประมวลข้อมูลที่เป็น แบบสอบถามประมาณ 1,000 ชุด มีจำนวนหน้าประมาณ 6 หน้ากระดาษ เอ 4 และมีข้อคำถามประมาณ 50-60 ข้อ ทำให้เสร็จภายในเวลาประมาณ 5 วัน จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเท่าใด และหลังจากนักศึกษาแต่ละคน เก็บรวบรวมแบบสอบถามได้แล้ว ก็ส่งให้นักสถิติประมวลและวิเคราะห์เป็นตัวเลขออกมา เท่าที่ผ่านมา นักศึกษาทุกคนหรือเกือบทุกคนได้ทำเองโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับ คอมพิวเตอร์ คือ SPSS for PC

ฟังเข้าใจว่า เราไม่ได้เอาสถิติมาโชว์ หรือไม่ได้ใช้สถิติเกินความจำเป็น แต่เอาสถิติมายกระดับ มาตรฐานของวิทยานิพนธ์ให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น อีกทั้งเมื่อนักศึกษาเขียนบรรยายแล้ว ผู้อ่านทุกคนต้อง เข้าใจง่าย ให้หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาสถิติหรือสัญลักษณ์ที่คนทั่วไปอ่านไม่รู้เรื่อง และควรเขียนขยายความ หรือมีคำอธิบายให้ชัดเจนและใช้ภาษาง่าย ๆ มิใช่เขียนมาแล้วตัวเองก็อ่านไม่เป็น หรือมิใช่เขียนมาแล้วมีแต่ สถิติที่คนธรรมดา ๆ อ่านแล้วไม่รู้เรื่องหรือไม่อยากอ่าน งานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์เช่นนี้จะไร้สาระ ไม่มี

ประโยชน์ และขาดมาตรฐานทันทีในสายตาของผม เพราะแค่เขียนให้คนธรรมดาอ่านและเข้าใจไม่ได้แล้ว แสดงว่าตัวเองก็ยังไม่เข้าใจอย่างแท้จริง

ให้นักศึกษาทุกคนไปปรึกษานักสถิติแล้วดูว่า สถิติที่บอกให้ทำดังกล่าวแต่ละตัวทำอะไรได้บ้าง โดยวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาทุกคน จะมีตัวแปรอิสระประมาณ 5-7 ตัว และมีตัวแปรตาม 1 ตัว (ใครต้องการมีมากกว่า 1 ตัวก็ได้) สำหรับการนำค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D. มาใช้เพื่อหาค่ากระจายน้ำหนักของคำตอบ หรือนำมาใช้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องที่ศึกษาว่าอยู่ในระดับใด อาจแบ่งเป็น 5 ระดับ หรือ 3 ระดับก็ได้ แต่น่าจะเป็น 3 ระดับ

นอกจากนี้ ในการวิจัยสนามหรือในแบบสอบถามควรมีการสอบถามภูมิหลังของผู้ตอบหรือกลุ่มตัวอย่างด้วย เช่น เพศ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งส่วนนี้อาจนำการทดสอบค่าที (t-test) มาใช้เพื่อทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ หรือเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อเรื่องที่ศึกษา เช่น เพศชายและเพศหญิง หรือระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี มีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เป็นต้น หรือนักศึกษาบางคน อาจวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ ค่าไคสแคว (chi-square) ก็ได้ ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและต้องไม่ใช่ นำสถิติมาใช้จนเปราะหรือเกินความจำเป็นดังกล่าว

เจ็ด “ผ่านการสัมภาษณ์ก่อน” นักศึกษาทุกคนจะต้องผ่านการสัมภาษณ์ด้วยการพูดคุยแบบปกติธรรมดากับผมที่ มสธ. ประมาณ 15 นาทีก่อนที่ผมจะรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำหรับขอบเขตหรือเนื้อหาที่จะสัมภาษณ์ครอบคลุมสาระสำคัญของหนังสือ 2 เล่มซึ่งจำเป็นสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ หากนักศึกษาคนใดไม่ได้อ่านมาก่อน หรือตอบคำถามสำคัญไม่ได้ ผมจะไม่รับเป็นที่ปรึกษาเด็ดขาด หนังสือทั้ง 2 เล่มนั้น ได้แก่ (1) วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, **หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน** (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร, 2553), 248 หน้า (หนังสือนี้จำเป็นมากสำหรับการเขียนบทที่ 1-3) และ (2) วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, **แนวทางการตอบข้อสอบและกรอบแนวคิดทางสังคมศาสตร์** (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2548), 99 หน้า. (หนังสือนี้จำเป็นสำหรับเขียนบทที่ 5) หนังสือทั้ง 2 เล่มนี้ ดาวนโหลดได้ฟรีจาก เว็บไซต์วิรัชดอทคอม (www.wiruch.com) หน้าแรก

การออกเงื่อนไขเรื่องการสัมภาษณ์ข้อนี้นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาได้พูดคุยกันก่อนว่าจะทำงานร่วมกันได้หรือไม่ รวมทั้งเพื่อป้องกันเด็กฝาก หรือป้องกันและกลั่นกรองนักศึกษาที่จะเข้ามาอยู่ในทีม 15 คนโดยไม่ได้มีพื้นฐานของหนังสือ 2 เล่มดังกล่าวมาก่อน นักศึกษาจะต้องเตรียมตัวเตรียมใจให้พร้อมก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในทีม การที่นักศึกษาได้อ่านเอกสารนั้นมาก่อน จะมีส่วนช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาทั้ง 15 คนแล้วเสร็จอย่างไม่เป็นทางการภายในเวลาประมาณ 4 เดือนเพิ่มมากขึ้น

แปด “ส่งโครงร่างวิทยานิพนธ์ล่วงหน้า” นักศึกษาควรส่งชื่อวิทยานิพนธ์และโครงร่างวิทยานิพนธ์ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ผมรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว (หมายเหตุ **วันเดือนปีที่เขียนต่อจากนี้ไป อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม**) **แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินปลายเดือนพฤษภาคม 2553** โดยชื่อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาทั้ง 15 คน จะต้องไม่ซ้ำหรือใกล้เคียงกันมาก อีกทั้งกรอบแนวคิดที่นำมาใช้จะต้องเป็นคนละกรอบกัน เพื่อป้องกันการคัดลอก เมื่อผมรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว และหลังจากวัน

สอบชุดวิชาที่นักศึกษากำลังลงทะเบียนเรียนอยู่แล้ว (ผลสอบของทุกวิชาจะประกาศไม่เกินต้นเดือน มิถุนายน 2553 แต่อาจไม่จำเป็นต้องรอ ต้องวัดดวงและเสี่ยงทำไปก่อน) ให้นักศึกษาเริ่มทำวิทยานิพนธ์ไปเรื่อย ๆ ตามคำแนะนำของผมและส่งทางอีเมลล์ เช่น ฝึกซ้อมทำบทที่ 1-3 ให้แล้วเสร็จอย่างไม่เป็นทางการ ภายในเดือนพฤษภาคม 2553 ต่อจากนั้น นักศึกษาทั้ง 15 คนที่ผมรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรจะมาพบผมและอาจารย์ที่ปรึกษาอีกคนหนึ่งที่สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ชั้น 4 มสธ. ในที่ 30 พฤษภาคม 2553 เวลา 9.00-16.00 น. เพื่อตรวจสอบชื่อเรื่องและโครงร่างวิทยานิพนธ์ในรายละเอียดพร้อมกัน ทั้ง 15 คน (ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาอีก 1-2 คน) พร้อมกับตรวจสอบด้วยว่าคล้ายคลึงกันหรือไม่ เพียงใดก่อนที่จะยื่นเรื่องของทุกคนอย่างเป็นทางการต่อมหาวิทยาลัยในที่ 15 มิถุนายน 2553 นี้ เวลา 9.00 น.

นักศึกษาที่ผมรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นับแต่วันนี้ (15 เมษายน 2553) หรืออย่างช้า หลังวันสอบชุดวิชาที่เรียนอยู่แล้ว ควรติดต่อผมทางอีเมลล์และทำวิทยานิพนธ์ไปเรื่อย ๆ ไม่ต้องรีบเร่ง แต่ถ้าหากงานไม่ก้าวหน้า หรือขาดการติดต่อ ผมจะขออนุญาตยกเลิกการเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผมน่าจะขอยกเลิกได้เพราะยังไม่ได้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างเป็นทางการจากทางมหาวิทยาลัย โดยผมจะรับนักศึกษาคนอื่นที่รอคิวอยู่เข้ามาแทนในวันที่ 15 มิถุนายน 2553 ดังนั้น ช่วงเวลาจากวันที่ 15 เมษายน ถึง 15 มิถุนายน 2553 ประมาณ 2 เดือนจึงเป็นช่วงทดลองการปฏิบัติงาน (probation period) ของนักศึกษา ในเวลาเดียวกัน เพื่อไม่ให้เสียเปรียบกันมากเกินไป ก็เป็นช่วงเวลาที่นักศึกษาจะทดลองการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ด้วย ถ้านักศึกษาไม่พอใจการให้บริการทางวิชาการของผม นักศึกษาก็สามารถยกเลิกและหาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อื่นได้เช่นกัน

(ขอขยายความว่า วันที่ 13-14 มิถุนายน 2553 ที่กล่าวข้างบนนั้น เป็นวันที่ มสธ. นัดนักศึกษา mpa6 ประมาณ 100 คนมาปฐมนิเทศที่ มสธ. และในวันเดียวกัน ได้นัดนักศึกษา mpa5 ที่ยังไม่มีการปรึกษาวิทยานิพนธ์มาพบและเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในวันที่ 13-14 มิถุนายน ศกนี้ นักศึกษา mpa6 ทุกคนควรจะมาพบอาจารย์เพื่อเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และมาคุยกับอาจารย์ว่า นักศึกษากับอาจารย์จะทำวิทยานิพนธ์ด้วยกันได้หรือไม่ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาอาจปฏิเสธได้ หากหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษานั้น อาจารย์ไม่ถนัดหรือไม่เชี่ยวชาญ ขณะเดียวกัน นักศึกษาก็อาจปฏิเสธอาจารย์ที่ปรึกษาได้เช่นกันถ้าไม่ชอบหน้า ไม่ถูกชะตา หรือไม่ชอบพฤติกรรมของอาจารย์ที่ปรึกษา)

สำหรับผม อย่างช้าต้นเดือนมิถุนายน 2553 นี้ “รายชื่อนักศึกษาทั้ง 15 คน” และ “โครงร่างวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา” ที่ผมรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 15 คน จะต้องเสร็จเรียบร้อย และในวันที่ 14 มิถุนายน ศกนี้ เวลา 9.00 น. ซึ่งเป็นวันแรกของการเปิดโอกาสให้ยื่น ผมจะยื่นเรื่องอย่างเป็นทางการของนักศึกษาทั้ง 15 คน ต่อสาขาวิชาวิทยาการจัดการ คณะกรรมการบัณฑิตของสาขาวิชา และคณะกรรมการบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ดำเนินการแต่งตั้งผมเป็นที่ปรึกษาหลักสำหรับนักศึกษา mpa4 จำนวน 15 คนนั้น ดังนั้น เอกสารทุกอย่างของนักศึกษาที่ผมรับเป็นที่ปรึกษาแล้วจะต้องพร้อมและสมบูรณ์ก่อนเวลาที่ผมจะยื่นเรื่องอย่างเป็นทางการดังกล่าว

สรุปในส่วนนี้ได้ว่า นักศึกษาที่ผมจะรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น ควรติดต่อหรือมาพบที่สาขาวิชาวิทยาการจัดการก่อนต้นเดือนมิถุนายน ศกนี้ พร้อมโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย พร้อมกันนั้น ขอให้ศึกษานำใบรายละเอียดวิชา (transcript) ของนักศึกษาที่เป็นของจริงมาให้ผมดูด้วย เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นนักศึกษาจริง เมื่อปีที่ผ่านมา ผมได้ใช้เวลาให้คำปรึกษารวมทั้งพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์กับนักศึกษา mpa1-5 รุ่นละ 15 คน ๆ ละไม่เกิน 15-30 นาที และขอแนะนำว่า ควรนัดหมายก่อนที่จะเดินทางมาพบ ผมไม่ต้องการให้ใครมารอหรือมาพบโดยมิได้นัดหมายกันก่อน เพราะอาจทำให้นักศึกษาเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์

หลังจากยื่นโครงร่างให้ผมเรียบร้อยแล้วและผมรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยเป็นที่ปรึกษาหลักแล้ว จากนั้น ให้นักศึกษาเขียนบทที่ 1-3 ต่อไปทันที แล้วทยอยส่งมาให้ผมอ่านทีละบท หรือส่งมาทั้งหมดก็ได้ ใครขาดข้อมูลส่วนใดให้เขียนอีเมลล์มาถามได้เสมอ จะแนะนำให้ทันที บทที่ 1-3 ไม่ต้องเขียนยาว วิทยานิพนธ์ทั้งฉบับควรมีจำนวนหน้าประมาณ 100 หน้า เอสี่ ทั้งนี้ ต้องยึดรูปแบบ หรือ format การเขียนวิทยานิพนธ์ของ มสธ. เป็นหลัก

การทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 ให้ทบทวนเฉพาะหัวข้อสำคัญที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ไม่ควรนำวรรณกรรมมาใส่จนมากเกินไป โดยเฉพาะวรรณกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ควรมีหัวข้อ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม รวมทั้งจะต้องทบทวนวรรณกรรมของต่างประเทศด้วย ไม่ใช่รวบรวมมาเฉพาะของคนไทยเท่านั้น ที่สำคัญคือ วรรณกรรมที่นำมาใส่ในบทที่ 2 นี้ นักศึกษาจะต้องนำไปใช้จริงด้วย โดยต้องระบุให้ชัดเจนด้วยว่าจะนำวรรณกรรมที่ค้นมาได้นั้นไปใช้ในบทใดหรือหัวข้อใดของวิทยานิพนธ์ เช่น นำไปใช้ในบทที่ 5 ในส่วนที่เกี่ยวกับการอภิปรายผล หรือข้อเสนอแนะ เป็นต้น

ไม่เกินต้นเดือนกรกฎาคม ศกนี้ บทที่ 1-3 ควรแล้วเสร็จและส่งให้ผมอ่านได้แล้ว โดยก่อนเขียนบทที่ 1-3 หรือทุกบท จะต้องส่งโครงร่างหรือ outline ของแต่ละบทให้ผมดูก่อนเสมอ ห้ามเขียนมาก่อนโดยไม่ส่งโครงร่างดังกล่าวเด็ดขาด การทำเช่นนี้ จะประหยัดเวลาทุกฝ่ายมาก และเมื่อถึงวันสัมมนาเสริม ชุติวิชา วิทยานิพนธ์ 1 (วพ.1) คือ ประมาณเดือนกรกฎาคม 2553 ทุกคนต้องมาที่ มสธ. ผมคาดหวังว่าแบบสอบถามของแต่ละคนจะแล้วเสร็จเพื่อผมจะได้ตรวจแบบสอบถามของทุกคนในวันนั้น และในวันนั้นจะให้นักศึกษาทุกคนนำเสนอวิทยานิพนธ์ที่ทำหน้าห้องต่อหน้าที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทุกคน

เก้า “อดทนและมุ่งมั่น” นักศึกษาคนใดไม่อาจทำตามเงื่อนไขและมาตรฐานของผมได้ ก็ขอให้รีบบอกล่วงหน้า ผมจะขอร้องนักศึกษาคนนั้นเป็นพิเศษให้อดทนและมุ่งมั่นทำต่อไป รับรองว่านักศึกษาทำได้แน่นอน และทั้ง 15 คนไม่ใช่รุ่นแรกที่ทำได้ ก่อนหน้านี้ได้เคยทำเช่นนี้มาแล้ว และเท่าที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีนักศึกษาคนใดที่ผมรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์เกิน 4 เดือน แต่ถ้านักศึกษาทำไม่ไหวจริง ๆ ผมก็คงต้องขอพิจารณาตัวเอง คือ ขอลาออกจากการเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาคนนั้น ทางที่ดี นักศึกษาควรติดต่อสอบถามนักศึกษารุ่นก่อนหน้าคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนที่ผมได้รับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

สิบ “ไม่รับของขวัญของกำนัลจากใคร” ผมเคยบอกต่อสาธารณะตลอดมาว่า **ผมไม่รับของขวัญหรือของกำนัล หรือของเซ่นไหว้จากใครทั้งสิ้น** หวังว่านักศึกษาคงไม่แหกกฎข้อนี้ ลองไปถามนักศึกษา

รุ่นที่ผ่าน ๆ มาทั้งที่เรียนระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือลองตรวจสอบประวัติของผมนี่ดูว่าผมยึดมั่นกฎข้อนี้แค่ไหน ถ้าใครนำของขั้วมาให้ผมถือว่าดูถูกผมมาก และคงทำงานร่วมกันไม่ได้แน่นอน

บัญญัติ 10 ประการนี้ เป็นเงื่อนไขที่ผมเสนอไว้ก่อน ซึ่งทำทลายความสามารถของทุกฝ่าย สำหรับผมไม่ทำทลายหรอกครับ เพราะผมเคยทำเช่นนี้มาแล้วหลายครั้ง ผมมีหน้าที่ให้บริการทางวิชาการฟรีแก่นักศึกษาทุกคนอยู่แล้ว อีกทั้งเรื่องการให้คำปรึกษาเรื่องการทำวิทยานิพนธ์นี้ผมไม่เคยเห็นว่าไม่ยากเลย

ส่วนนักศึกษา ขออย่าได้ท้อแท้ใจ บางคนอาจอ้างว่างานมาก ย่อมอ้างได้ แต่ในเวลาเดียวกัน ก็ขอให้ทำงานส่งผมตามกำหนดเวลาก็แล้วกัน ทุกคนมีงานมากเหมือนกัน พยายามดึงลูกเมีย แฟน คนใกล้ชิด ลูกน้องลูกพี่ มาช่วยทำ ช่วยปรึกษา ช่วยพิมพ์ ช่วยค้นคว้า ฯลฯ ดัดจริตอะไรติดต่อผมได้ทันทีทางอีเมล ผมถือว่า งานของนักศึกษาที่ส่งมาจะต้องไม่มาซำอยู่ที่ผมเป็นอันขาด นักศึกษาไม่ต้องวิตกว่าตัวเองไม่มีความรู้ความสามารถหรือไม่เคยทำวิทยานิพนธ์ พวกเราจะช่วยกัน การเขียนวิทยานิพนธ์ไม่ยากครับ “ใช้.....เขียน ก็สำเร็จ” (ใครรู้อ่างวาที่เว้นไว้คืออะไร) โดยผลผลิตที่ออกมาต้องเป็นวิทยานิพนธ์ที่มีมาตรฐาน สามารถนำไปเป็นตัวอย่างหรือแบบอย่างได้ในทุกสถานที่อย่างสมศักดิ์ศรี นักศึกษาแต่ละคนต้องภาคภูมิใจในวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาแต่ละคนทำเองทุกขั้นตอนด้วย การเรียนการสอนและการทำวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของผมจะต้องไม่เป็นไปในลักษณะที่นักศึกษา “จ่ายครบจบแน่” หรือ “นำของขั้วของกำนัลของฝากมาให้อาจารย์ทุกครั้งที่มาพบ” หรือจ่ายเงินเพื่อซื้อวิทยานิพนธ์ซื้ออาจารย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่การทำวิทยานิพนธ์จะต้องเป็นไปในลักษณะที่สูงกว่ามาตรฐาน มีวิชาการ มีวิชาความรู้ มีระบบในการคิด มีกรอบแนวคิด มีเกียรติ นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเต็มภาคภูมิ รวมตลอดถึงวิทยานิพนธ์ที่ทำทุกเล่มจะต้องเป็นแบบอย่างให้คนอื่นหรือสถาบันอื่นในเรื่องมาตรฐานทางวิชาการและความซื่อสัตย์สุจริตในการทำได้ด้วย

ท้ายสุดนี้ สมควรกล่าวเพิ่มเติมไว้ในที่นี้ด้วยว่า หนึ่ง ไม่เพียงแต่แรงกดดันภายในมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาทุกคนจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น เช่น (1) ต้องผ่านมาตรฐานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งคิดและทำอย่างต่อเนื่องที่ไม่เหมือนชาวบ้านอยู่แล้ว (2) ต้องผ่านมาตรฐานและการพิจารณาของคณะกรรมการของสาขาวิชาหรือของคณะ และ (3) ยังต้องผ่านมาตรฐานและการพิจารณาของคณะกรรมการของมหาวิทยาลัยอีกด้วย แต่นักศึกษาทุกคนจะต้อง สอง เผชิญกับแรงกดดันจากภายนอกมหาวิทยาลัยด้วย เช่น ต้องทำงานประจำพร้อมกับทำวิทยานิพนธ์ให้เสร็จตามกำหนดเวลา หรือบางคนครอบครัวเข้าใจผิดว่าทำไมจึงทุ่มเทให้วิทยานิพนธ์มากเกินไป ทำไมจึงอยู่หน้าคอมพิวเตอร์มากผิดปกติโดยไม่ยอมพักผ่อนเหมือนที่ได้เคยปฏิบัติมา หรือทำไมจึงต้องเดินทางมารวมกลุ่มกันทำกิจกรรมมากกว่าที่มหาวิทยาลัยกำหนด เป็นต้น (สำหรับแนวทางแก้ไขแรงกดดันภายนอกดังกล่าวนี้ คือ ผมเปิดโอกาสและพร้อมให้ครอบครัวของนักศึกษาแต่ละคนได้เข้ามาดูการทำงาน เข้ามาร่วมพบปะ หรือมาร่วมประชุมกันทั้งกลุ่ม เพื่อให้เห็นถึงแนวทางการทำงานของผมหรือของกลุ่มด้วย และเท่าที่ผ่านมามารุ่น ก็ได้ทำเช่นนี้มาแล้ว และยังคงทำต่อไปเพื่อลดแรงกดดันนั้น) เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงขอให้นักศึกษาทุกคนต้องเตรียมตัวเตรียมใจที่จะต้องพบกับแรงกดดันและต้องอดทนต่อคำกล่าวหาต่าง ๆ นานา ที่จะตามมาอย่างแน่นอนจากหลายฝ่าย เช่น นักศึกษารวมหัวกันคัดลอกวิทยานิพนธ์ วิทยานิพนธ์ขาดคุณภาพเพราะสำเร็จยกโหล นำวิทยานิพนธ์เรื่องเดิมมาปิดฝุ่นแล้วทำใหม่ พาอาจารย์ที่ปรึกษาไปเลี้ยงดูปู่เสื่อ หรือใช้เงินซื้อวิทยานิพนธ์ เหล่านี้เป็นต้น

ขอให้ทุกคนอดทนและแน่วแน่มั่นคงในสิ่งที่ทำซึ่งทุกคนต้องยึดมั่นในแนวทางสุจริต เปิดเผย และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบได้ตลอดเวลา ในเวลาเดียวกัน ทุกขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์นักศึกษาทุกคนจะต้องไม่ดำเนินการไปในแนวทางที่จะสื่อให้เห็นถึงความทุจริตและพยายามป้องกันมิให้เป็นไปตามข้อกล่าวหาเหล่านั้น พร้อมกับแสดงศักยภาพและความแข็งแกร่งทางวิชาการให้ปรากฏด้วย สิ่งเหล่านี้ แม้ไม่อาจทำให้คำกล่าวหาลดน้อยลง แต่ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน รวมทั้งเพื่อให้นักศึกษาตระหนัก รู้อยู่แก่ใจ และเกิดความภาคภูมิใจว่าวิทยานิพนธ์ของตนเองมีคุณค่าเพียงใด และเป็นไปตามคำกล่าวหาต่าง ๆ หรือไม่ ในส่วนของตัวผมเอง จากทั้งในอดีตและปัจจุบัน คงไม่ยอมให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวแม้แต่น้อย แต่ผมก็คงไปห้ามความคิด ห้ามปาก หรือห้ามคำกล่าวหาของใครไม่ได้ แนวทางที่ผมยึดถือตลอดมาคือ “แน่วแน่มั่นคงในสิ่งที่ทำ” แค่นี้ก็เกินพอแล้ว

หมายเหตุ ผมได้นำการประเมินผลอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่ผมได้เคยรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยนักศึกษาปริญญาโทจำนวน 60 คน ได้แสดงความคิดเห็นไว้ ผู้ใดสนใจหรือประสงค์จะอ่าน โปรดเข้าไปดูที่ www.wiruch.com เมนูหลัก “ผลงานอื่น” หัวข้อย่อย ได้แก่

- 1) การประเมินผลอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยนักศึกษาปริญญาโท mpa1 ปี 2548-2549 จำนวน 15 คน
- 2) การประเมินผลอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยนักศึกษาปริญญาโท mpa2 ปี 2549-2550 จำนวน 15 คน
- 3) การประเมินผลอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยนักศึกษาปริญญาโท mpa3 ปี 2550-2551 จำนวน 15 คน
- 4) การประเมินผลอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยนักศึกษาปริญญาโท mpa4 ปี 2551-2552 จำนวน 15 คน
- 5) การประเมินผลอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยนักศึกษาปริญญาโท mpa5 ปี 2552-2553 จำนวน 15 คน

